

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2972/2021
12.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужила АА, ББ, ВВ, све из ..., чији је заједнички пуномоћник Милић Милић, адвокат из ... и ГГ из ..., против туженог Друштва са ограниченом одговорношћу за производњу и промет унутрашње опреме за возила „Fori Textile Ser“ из Крагујевца, чији је пуномоћник Далиборка Милићевић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужила АА, ББ и ВВ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1834/20 од 13.05.2021. године, у седници од 12.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужила АА, ББ и ВВ, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1834/20 од 13.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 937/19 од 07.11.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужила да се пониште као незаконита решења туженог бр 383/16, 381/16, 378/16 и 386/16, од 12.12.2016. године и тужени обавезе да тужиле врати на рад. Ставом другим изреке тужиле су обавезане да туженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од 27.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1834/20 од 13.05.2021. године, ставом првим изреке одбијене су као неосноване жалбе тужила и потврђена је првостепена пресуда. Ставовима другим и трећим изреке одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужиле АА, ББ и ВВ благовремено су изјавиле ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП и утврдио да ревизија тужила није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом, јер су у другостепеној пресуди оцењени битни жалбени наводи у смислу члана 396. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле АА и ВВ су код туженог обављале послове радног места ..., а тужиле ББ послове радног места ... Правилником о организацији и систематизацији радних места код туженог од 01.12.2014. године била су предвиђена радна места на којима су тужиле радиле. Правилником о раду од 15.01.2015. године, који је објављен на огласној табли туженог 16.01.2015. године, предвиђено је да ће се одређивање запослених за чијим је радом престала потреба вршити у складу са тим Правилником и законом, на основу критеријума резултата рада запосленог (члан 27.), да се резултати рада запосленог утврђују на основу квалитета обављеног посла, поштовања рокова, оствареног учинка, одговорности, залагања, креативности и самосталности на раду, оствареним уштедама, иновацијама, наградама и признањима и дужини неплаћених одсустава (члан 28.). Вредновање основа из члана 28. Правилника врши непосредни руководиоца на начин предвиђен чланом 29. став 1. и 2., а само у случају да запослени остваре једнаке резултате рада, одређивање вишка запослених се врши применом допунских критеријума садржаних у члану 30. истог правилника. Дана 16.11.2016. године, непосредни руководиоца тужиле је извршио оцену њиховог рада и још 10 запослених на радним местима ... и ..., у смислу чл. 27., 28. и 29. Правилника о раду, и тужиле су оцењене нижим оценама у односу на остале извршиоце, тако што је тужиле ББ остварила збирну оцену 21, тужиле ВВ 18 и тужиле АА 20. Дана 23.11.2016. године донет је Предлог програма за решавање вишка запослених, који је достављен Националној служби за запошљавање и репрезентативним синдикатима, који су се о истом изјаснили. Након тога, 09.12.2016. године донет је Програм решавања вишка запослених, који је по садржају идентичан предлогу програма, а којим је наведено да је дошло до смањења обима производње и економских промена услед редуковања прихода од продаје, што угрожава ликвидност друштва; да је тужени 31.10.2016. године имао укупно 449 запослених, од којих 13 на одређено време, и да су примењени критеријуми из чл. 27. – 30. Правилника о раду приликом утврђивања запослених за чијим је радом престала потреба, и то основни и допунски критеријуми. Утврђено је да је престала потреба за радом 97 запослених, од којих је за 86 радноправни статус решен мером непуног радног времена, а за 11 запослених, међу којима су и тужиле, одређена је мера престанка радног односа. Тужени је резултате оцењивања извршеног 16.11.2016. године инкорпорирао у Програм решавања вишка запослених, тако што је на основу тих резултата и оцењивања утврђено који су запослени за чијим радом је престала потреба. У време доношења програма, радна места ... и ... нису била укинута, већ је био смањен број извршилаца. Побижаним решењима од 12.12.2016. године тужиле је престао радни однос као технолошком вишку, и исплаћена им је отпремнина.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижесетеним пресудама примењено материјално право када је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле да се пониште као незаконита решења којима им је престао радни однос и тужени обавезе да их врати на рад.

Правилан је закључак другостепеног суда да су побијана решења донета у складу са одредбама чл. 179. став 5. тачка 1., 185. и 186. Закона о раду и чл. 27. – 30. Правилника о раду код туженог, јер је постојао оправдани разлог који се односи на потребе послодавца, да тужиљама престане радни однос као технолошким вишком, услед технолошких, економских и организационих промена код послодавца, због којих је дошло до смањења обима послова које су обављале. Правилником о организацији и систематизацији радних места од 01.11.2014. године, којим је утврђена организација и систематизација радних места код туженог били су предвиђена радна места ... и ..., на којима су радиле тужиље, али није био наведен број извршилаца, као ни било којих других радних места, а тужени је одлуку који су радници технолошки вишак донео на основу оцењивања применом критеријума садржаних у Правилнику о раду од 15.01.2015. године. Утврђено је да су тужиље биле оцењене од стране непосредног и вишег руководиоца, у складу са одредбама правилника, и њихов укупан збир оцена био је мањи од осталих извршилаца на истим радним местима, а није била законска обавеза туженог да резултате оцењивања рада запослених стави на огласну таблу, како то правилно закључује другостепени суд, јер законитост отказног решења није условљена сазнањем запосленог о оцењивању резултата рада приликом примене потписаних критеријума за утврђење за чијим је радом престала потреба. Такође, суд није овлашћен да цени да ли је послодавац правилно оценио запослене у поступку који је претходно доношењу решења о отказу уговора о раду. Зато је тужбени захтев тужиља за поништај решења којима им је отказан уговор о раду правилно одбијен као неоснован, и тужени није у обавези да их врати на рад, у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Супротно ревизијским наводима, отказна решења тужиља не чини незаконитим то што је оцењивање рада тужиља извршено 16.11.2016. године, предлог програма за решавање вишка запослених донет 23.11.2016. године, а Програм решавања вишка запослених 09.12. исте године. Како то правилно закључује другостепени суд, тужени је оцењивање рада запослених извршио у складу са одредбама Правилника о раду из 2015. године, према критеријумима који су садржани у Програму решавања вишка запослених, па се ревизијом неосновано указује да су ти критеријуми могли бити примењени тек након објављивања Програма решавања вишка запослених. Послодавац је у обавези да у складу са прописаним критеријумима за утврђење вишка запослених из програма утврди њихов конкретан број, квалификациону структуру, године стажа и стажа осигурања и послове које запослени који су вишак обављају, из чега произилази да се прописани критеријуми за утврђење вишка запослених могу применити на основу оценом остварених резултата рада запослених дате за период који преходи датуму објављивања програма решавања вишка запослених. С обзиром да је утврђено да је тужени поступио у свему у складу са одредбом члана 155. Закона о раду приликом доношења програма решавања вишка запослених, супротно ревизијским наводима произилази да су побијана отказна решења законита.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић